

Justitsministeriet
Lovafdelingen

Dato: 4. maj 2006
Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2006-702-0033
Dok.: JTS40691

**Disposition til brug for lovteknisk gennemgang af
forslag til lov om ændring af lov om produktansvar
(Ændring af reglerne om mellemhandlers ansvar for produktskader) (L 201)
i Folketingets Retsudvalg torsdag den 4. maj 2006 kl. 11.00**

Oversigt:

- 1. Lovforslagets emne og baggrund**
- 2. Mellemhandlerens hæftelsesansvar**
- 3. EF-Domstolens dom i sag C-402/03, Skov Æg, og forslaget til ny § 10 a**
- 4. Mellemhandlerens selvstændige ansvar og forslaget til ny § 10**
- 5. Ændringen af produktansvarslovens § 8 ("selvrisikosbestemmelsen")**

1. Lovforslagets emne og baggrund

- Forskellen mellem produktansvar og mangelsansvar.
- Producenten er underlagt et objektivt ansvar, jf. produktansvarslovens § 6.
- Lovforslaget angår mellemhandlers produktansvar.
 - o Definition af en mellemhandler, jf. produktansvarslovens § 4, stk. 3.
 - o Krav kan rettes mod mellemhandleren på to måder:
 - *Hæftelse* for producentens eller tidligere mellemhandlers ansvar.
 - Et *selvstændigt ansvar* for egne fejl og forsømmelser.
- Baggrunden for lovforslaget er EF-Domstolens dom af 10. januar 2006 i sag C-402/03, Skov Æg, der angår mellemhandlerens hæftelsesansvar.

2. Mellemhandlerens hæftelsesansvar

- Melleghandleren hæfter ”objektivt”, dvs. hæftelsen er ikke betinget af, at melleghandleren har begået fejl eller forsømmelser. Det springende punkt er, hvilket ansvar melleghandleren må hæfte for. Indtil EF-Domstolens dom har det været således, at melleghandleren i enhver henseende har hæftet for producentens produktansvar.
- Producentens produktansvar:
 - o Retstilstanden før produktansvarslovens ikrafttræden.
 - Professionsansvar, skærpet culpaansvar.
 - Bemærkningerne til lovforslaget til produktansvarsloven, jf. Folketingstidende 1988-89, tillæg A, side 1601: ”(...) [D]et [er] ikke helt afklaret, hvor strengt produktansvaret er. På nogle områder synes der efter retspraksis at blive stillet så strenge krav ved culpabedømmelsen og bevisvurderingen, at man ikke kan beskrive ansvaret som et culpaansvar i sædvanlig forstand, idet *retstilstanden tenderer hen imod et objektivt ansvar*. Således tillægges individuelle undskyldende omstændigheder f.eks. som udgangspunkt ingen betydning, når der udøves et professionelt skøn.” (fremhævet her)
 - Eksempler på domme: U 1957.109 H og U 1986.205 V.
 - o Retstilstanden efter ikrafttrædelsen af produktansvarsloven.
 - Ved produktansvarslovens § 6, stk. 1, der gennemfører artikel 1 i produktansvarsdirektivet, blev der indført et objektivt ansvar for producenten.

3. EF-Domstolens dom i sag C-402/03, Skov Æg, og forslaget til ny § 10 a

- Der tages i dommen stilling til to spørgsmål:
 - i. Må en melleghandler hæfte for producentens objektive ansvar efter direktivet?
 - ii. Må en melleghandler hæfte for producentens culpaansvar?
- ad i.
 - o ”(...) [D]irektivet skal fortolkes således, at det er til hinder for en national regel, hvorefter melleghandleren uden begrænsning hæfter for producentens ansvar efter direktivet”, jf. præmis 37.
- ad ii.
 - o ”(...) [D]irektivet skal fortolkes således, at det ikke er til hinder for en national regel, hvorefter melleghandleren uden begrænsning hæfter for producentens culpaansvar”, jf. præmis 48.

- Den foreslåede § 10 a er formuleret på denne baggrund.
 - Melleghandleren hæfter kun, i det omfang skaden skyldes fejl eller forsømmelse begået af producenten eller tidligere melleghandlere i omsætningskæden.
 - De praktiske konsekvenser af den nye bestemmelse.
 - Ved klare fabrikationsfejl vil en skadelidt i de fleste praktisk forekommende tilfælde kunne få erstatning fra melleghandleren uden at skulle inddrage producenten.
 - Forbrugeren vil kunne få erstatning fra melleghandleren i de tilfælde, hvor en skadevoldende producent, der har handlet culpøst, er insolvent.
 - Domstolene kan tage udgangspunkt i den vurdering af producentens ansvar, der blev foretaget før produktansvarsloven, jf. lovforslagets bemærkninger, side 9-10. Dette ansvar tenderede imidlertid hen imod et objektive ansvar, hvorfor der i bemærkningerne indlægges følgende forbehold: ”Det retspraksisbaserede ansvar for melleghandlere må dog inden for produktansvarsdirektivets anvendelsesområde ikke reelt være lige så strengt som det objektive ansvar efter direktivet”, jf. side 10.
 - Indførelsen af omvendt bevisbyrde i relation til hæftelsesansvaret blev overvejet. Melleghandleren ville i givet fald skulle bære bevisbyrden for en anden persons (producentens) forhold. Det blev vurderet, at et sådant ansvar ville antage en så skærpet karakter, at der ville kunne rejses spørgsmål i forhold til EF-Domstolens dom.

4. Melleghandlerens selvstændige ansvar og forslaget til ny § 10

- En melleghandler kan blive draget til ansvar for egne fejl og forsømmelser, når disse forårsager skade. Professionsansvar, skærpet culpaansvar.
- Dette ansvar er ikke i dag reguleret i produktansvarsloven, men ved retspraksis.
- Typetilfældene for melleghandlerens selvstændige ansvar:
 - *Håndteringsfejl*, herunder fejl ved udlevering, forvekslingsfejl og ændringer, der gør produktet farligt. Eksempel på fejl ved udlevering: U1974.936 V.
 - *Manglende opdagelse af fejl*.
- Den foreslåede § 10.
 - Melleghandlerens selvstændige ansvar lovfæstes.
 - Der indføres en omvendt bevisbyrde.
 - Skadelidte skal først påvise, at der foreligger et tab, en defekt og årsagssammenhæng mellem disse.

- Melleghandleren skal dernæst påvise, at defekten ikke skyldes dennes fejl eller forsømmelse.

5. Ændringen af produktansvarslovens § 8 ("selvrisikosbestemmelsen")

- Ved ændringen af § 8, stk. 1, præciseres, at selvrisikoen på 4.000 kr. kun gælder for producentens direktivbestemte produktansvar.
- Selvrisikoen gælder således ikke for de foreslåede §§ 10 og 10 a.